

01. 11. 2018

SERVICIUL MANUSCRISE-CARTE RARĂ

RAPORT DE ACTIVITATE 2018

I. Activitățile de cercetare-dezvoltare

1. Activitate de cercetare - dezvoltare în cadrul compartimentului
Manuscrise-Carte rară

s-a concretizat prin publicarea unor articole și lucrări, după cum urmează:

- Mădălina Lascu :

- Efectuarea unui stagiu de cercetare în Israel, în cadrul schimburilor
externe ale Academiei Române (2 săptămâni, iunie).

- Corespondență de serviciu, cu furnizarea documentelor solicitate.

Correspondența cu Ulrich Schaefer, de exemplu, s-a soldat cu un articol pe
care acesta a avut amabilitatea să-l scrie pentru revista bibliotecii.

- Luminița Kövari

Activitate în comitetul de redacție al *Revistei Bibliotecii Academiei
Române*, corectură și revizuirea textelor pentru numerele 1 - 2/2018

1.2 Cărți în edituri din România:

- *Canon de pocăință*. Ediție facsimilată după manuscrisul grec 1294, București, Editura Excelență prin Cultură, 2018. Coordonator, Gabriela Dumitrescu.

- *Radu Zugravu - caiete de schițe*. Ediție facsimilată după manuscrisele românești 4602 și 5307. București, Editura Excelență prin Cultură, 2018. . Coordonator, Gabriela Dumitrescu.

- „*Dramaturgia Scării virtuților*”, traducere din limba greacă a vol. Prof. Univ. Dr. Gregorios Stathis. În colaborare cu Mitropolia Moldovei și Bucovinei. Iași, Septembrie 2018.

1.3 Participare la conferințe cu comunicări:

- Gabriela Dumitrescu, Sesiunea „Patrimoniul cultural național scris în capitala României Marii”, organizată în cadrul celei de a VII-a ediții a Festivalului Strada de C'Arte. (17 septembrie 2018)

Comunicare:

Abu'l Qāsem Ferdowsi, *Šāh-nāmeḥ* - un manuscris de excepție din colecțiile B.A.R.

- Andrei Țârlescu, Comunicarea cu titlul „Documente inedite despre Marea Unire, în arhivele B.A.R.” Comunicare ținută în cadrul Simpozioanelor organizate de Patriarhia Română la parohiile din București, cu prilejul Centenarului Marii Uniri. Octombrie 2018.

- Mădălina Lascu, Participare la workshopul: Digital Platform for Curation of Digital Assets and Advanced Digitisation, pentru pregătirea

proiectului european: DT-TRANSFORMATIONS-12-2018-2020. Paris, 29-31 ianuarie 2018.

2. Domeniile de cercetare. Programele fundamentale. Programele prioritare (dacă este cazul).

Domeniile de cercetare abordate în cadrul serviciului se înscriu în programele fundamentale de cercetare al Academiei Române.

3. Resursele umane: cercetători, doctori, conducători de doctorate (lista: nume și domeniu).

a. doctoranzi – 3 (Luminița Kövari, filologie; Ion Andrei Țârlescu, filologie; Oana Dimitriu, arte);

b. doctori – 2 (Lorența Popescu, filologie; Mădălina Lascu, filologie)

4. Infrastructură de cercetare nouă, achiziționată/completată în anul 2018 (listă: denumiri echipamente, valori) Nu s-a alocat.

5. Rezultatele cercetării desfășurate în anul 2018

- **KOLLART** – Metode inovative pentru conservarea obiectelor de patrimoniu din piele și pergament. Parteneri: INCDTP – ICPI București și Biblioteca Academiei Române; perioada: 2017 – 2018; coordonator BAR: Gabriela Dumitrescu.

6. Premii

Gabriela Dumitrescu

- Premiul revistei Magazin Istoric, acordat pentru lucrarea „*Slujebnicul Mitropolitului Ștefan al Ungrovlahiei*”. Ediție facsimilată după manuscrisul românesc 1790. Coordonator: Gabriela Dumitrescu; București, Editura Sapientia Principium Cognitio, 2017;

- Premiul *Șerban Cioculescu*, acordat de Muzeul Național al Literaturii Române pentru lucrarea „*Slujebnicul Mitropolitului Ștefan al Ungrovlahiei*”.
Ediție facsimilată după manuscrisul românesc 1790. Coordonator: Gabriela Dumitrescu; București, Editura Sapiientia Principium Cognitio, 2017;
Premiul „**Henri Mathias Berthelot**” – Gabriela Dumitrescu - șef serviciu Manuscrise Carte-Rară.

7. Realizări excelente ale Compartimentului obținute în anul 2018 (cca. 3 realizări):

- *Canon de pocăință*. Ediție facsimilată după manuscrisul grec 1294.
Coordonator: Gabriela Dumitrescu; colaboratori: Arhm. Policarp Chițulescu, Ion Andrei Țârlescu, București, Editura Excelență prin Cultură, 2018.

- *Radu Zugravu - caiete de schițe*. Ediție facsimilată după manuscrisele românești 4602 și 5307. Coordonator: Gabriela Dumitrescu; colaboratori: Luminița Kövari, Carmen Albu. București, Editura Excelență prin Cultură, 2018.

- Finalizarea Indicelui *Catalogului manuscriselor slavo-române și slave din Biblioteca Academiei Române*, vol. I-II. Proiect în derulare cu Institutul de Studii Sud-Est Europene al Academiei Române. Lucrare prevăzută în protocolul încheiat între BAR și Institutul Academiei Române.

6. Publicații

- Lorenta Popescu - traducerea în limba engleză a lucrării „*Canon de pocăință*”, 2018.
- Luminița Kövari - *Legături de carte rară din Biblioteca Academiei Române studiate în cadrul proiectului KOLLART, comunicare (în colaborare) în cadrul Conferinței Naționale de Conservare - Restaurare „Doina Darvaș” CONScience, București, 6 - 8 noiembrie 2018, cu tema Anul European al Patrimoniului - Actualitate și perspective în conservarea și restaurarea patrimoniului; comunicarea va fi publicată în Buletinul de conservare - restaurare RESTITUTIO 12;*
- *Legături de carte rară în piele albă din secolele XVI - XVIII (în curs de apariție) - capitol în volumul care sintetizează rezultatele cercetării din cadrul proiectului KOLLART;*
- Mădălina Lascu - Participare la workshopul: Digital Platform for Curation of Digital Assets and Advanced Digitisation, pentru pregătirea proiectului european: DT-TRANSFORMATIONS-12-2018-2020. Paris, 29-31 ianuarie 2018.
- **Carmen Albu - Corpusul legăturilor din piele albă-alaun, pergament și pergament refolosit din colecțiile BAR valorificate în proiectul KOLLART, în revista *Biblioteca: revista de bibliologie și știința informării***
- Ion Andrei Țârlescu - „*Dramaturgia Scării virtuților*”, traducere din limba greacă a vol. Prof. Univ. Dr. Gregorios Stathis. În colaborare cu Mitropolia Moldovei și Bucovinei. Iași, Septembrie 2018.
- Oana-Lucia Dimitriu în colaborare cu Gabriela Dumitrescu, șef serviciu Manuscrise Carte rară - articolul cu titlul *Expoziție BAR - 150*, în revista „Curtea de la Argeș”, nr. 2(87), februarie 2018, p. 31-32.

7. Expoziții:

Ziua Culturii Naționale, Ziua lui Mihai Eminescu reper al Spiritualității Românești, 15 ianuarie 2018;

24 ianuarie 1859 - Unirea Principatelor Române, 24 ianuarie 2018;

1877-1878 Războiul de Independență, 10 mai 2018;

Biblioteca Academiei Tezaur de cultură - perspective și reprezentare, 6 iulie 2018;

Națiunile centenare: Țara Românească, Transilvania, Bucovina, Basarabia, Austria, Letonia, Lituania, Estonia, Cehia, Slovacia, 13 septembrie 2018 (În colaborare cu Muzeul Național al Literaturii Române) ;

Academia Română și cartea de folclor și etnografie, 20 septembrie 2018 (Institutul de Folclor „C. Brăiloiu” în colaborare cu B.A.R.).

II. Activitățile de bază specifice compartimentului

1. Îmbogățirea colecțiilor

În anul 2018 au fost înregistrate 8 achiziții, reprezentând 3 piese de corespondență și 8 dosare, 16 caiete și autografe; s-au introdus în fondul de carte rară 8 titluri, provenite din depozitele generale ale B.A.R.

2. Prelucrarea colecțiilor

Au fost completate fișele pentru baza de date M. Eminescu – ms. rom. 2261 (ff. 1 – 50); revizuirea fișelor de carte românească veche din baza de date ORB (modificări datorate trecerii de la Aleph 300 la Aleph 500) – cotele 1026 – 1110A; fișe de clasare pentru 5 manuscrise; au fost redactate fișe descriptive extinse pentru corpusul de manuscrise românești, slavone și grecești (în ALEPH) – 123 ;Catalogare în ALEPH (90 fișe): manuscrise diaspora (Elena Văcărescu, Dora d'Istria) și corespondență (Vintilă Horia cu Dumitru Țepeneag, Eugen Lovinescu cu Hortensia Papadat – Bengescu), completarea arhivei personale și catalogului arhivei Dumitru Țepeneag (2 mape, 815 piese, 40 fișe de catalog); au fost redactate 280 fișe pentru colecția Virgil Cândea; s-au întocmit fișe pentru gravurile aflate în 50 de cărți din fondul de carte românească veche al Bibliotecii Academiei Române; au fost inventariate scrisorile cu nr. de inv. 260.702-260.831; s-a întocmit un referat de achiziție pentru oferta arhivei Pr. C. Bobulescu, înregistrată cu nr. 2248 din 19.06.2018 ; a fost prelucrată achiziția 7/2013, arhiva fam. Brediceanu, A. 3990; corectură fișe ORB (carte românească veche), cotele 901 – 964, catalogare msse Mihai Eminescu, ms. rom. 2260, f. 161-192, catalogare și verificare fișe carte rară pentru baza de date BINDINGS: 14 fișe noi, completarea și corectarea tuturor fișelor din subbaza de date BINDINGS

(71 fișe); arhive personale ale BAR, în format electronic, litera I-K, până acum accesibile exclusiv în fișierul tradițional, ~ 1500 cote; organizarea și întocmirea referatului de achiziții pentru oferta nr. 4642 din 22.XI.2017, Baki Ymeri, redactor-șef al revistei „Albanezul”, pentru documente de arhivă și corespondență personală și care au aparținut scriitorului Victor Eftimiu.

3. Utilizarea colecțiilor

- Sala de lectură "D. Panaitescu-Perpessicius" a fost frecventată de 2193 cititori, cărora li s-au pus la dispoziție următoarele materiale: 450 volume fotocopii, 1.820 volume manuscrise, 51.226 documente istorice, 3425 volume carte rară, 1578 volume carte românească veche, 42.354 piese de corespondență, 100.532 piese de arhivă, 120 volume inventar, 156 volume carte din depozitele generale, 230 volume periodice.

- Sala de lectură "Virgil Cândea" a fost frecventată de 578 cititori, cărora, în afara volumelor existente la raft, le-au fost puse la dispoziție 1780 volume carte din depozitele generale și 490 de volume periodice. Tuturor cititorilor care au frecventat cele două săli de lectură ale Serviciului de Manuscrise-Carte rară le-au fost oferite informații și îndrumări în vederea cunoașterii și folosirii corecte a surselor bibliografice ale serviciului și ale colecțiilor B.A.R. În afara materialelor servite pentru sălile de lectură, din depozitele serviciului s-au mai servit pentru lucru și pentru expoziții, următoarele materiale: 1820 volume manuscrise, 485 volume carte rară, 47 volume de carte românească veche, 2870 documente istorice, 14840 piese de arhivă, 2480 piese de

corespondență, 37 volume inventar, 190 piese achiziții noi. A fost de asemenea rezolvată corespondența serviciului (98 solicitări și lămuriri online), au fost soluționate cererile de digitizare primite din parte institutelor Academiei Române.

4. Digitizare, prezervare, clasare

Pentru prezervarea fondurilor au fost realizate aproximativ 15.260 imagini digitale după manuscrise, documente istorice și corespondență. Pentru solicitările cititorilor, au fost realizate 3271 de imagini digitale contra cost (0,5 E/imagine) și 4535 de imagini fara plată (pentru cercetători din institutele Academiei Române).

În cadrul activităților de conservare a colecțiilor, au fost restaurate 820 file din manuscrise, carte rară și carte românească veche, 3 volume legate, 6 volume restaurat legătura.

Șef Serviciu

Gabriela Dumitrescu